

Аналіз співпраці України з країнами «Великої сімки»

Постановка проблеми: Україна після здобуття незалежності стала активним суб'єктом міжнародної політики. Основні засади зовнішньої політики України сформульовано в державних документах як Декларація про державний суверенітет, Конституція України та інші. Від проголошення незалежності, нам вдалося налагодити контакти з країнами Центрально-Східної Європи, Латинської Америки, Близького та середнього сходу, а також з країнами “Великої сімки”. Саме з цими державами Україна проводить активну зовнішню політику.

Мета: провести аналіз зовнішньої політики і співпраці України з країнами “Великої Сімки”, а саме США, Японія, Велика Британія, Франція, Італія, Німеччина та Канада у 2016-2017 роках.

Для розкриття даної мети, ми поставимо наступні завдання

- визначити сутність зовнішньої політики, визначити типи країн за рівнем розвитку;
- проаналізувати встановлення відносин України з кожною з країн “Великої Сімки”;
- провести аналіз співпраці у всіх сферах діяльності та вказати показники торгівлі за період 2016-2017 років;
- визначити майбутні ідеї щодо співпраці між країнами.

Стан дослідження: питанням зовнішньої політики України цікавилися ще до проголошення незалежності (С. Віднянський, О. Гуржій, П. Калениченко, В. Матвієнко, І. Мельникова, В. Смолій, П. Сохань, М. Білоусов, В. Бруз, В. Манжолла, Ю. Мацейко, І. Петерс, Г. Цветков, А. Шлепаков та ін.) У працях сучасників логічно обґрунтовуються етапи становлення і розвитку незалежної Української держави як суб'єкта міжнародного права; розглядаються зовнішньополітичні проблеми через глибокий аналіз об'єктивних подій і практики суспільно-політичних явищ (В. Копійка, Т. Шинкаренко, Л. Чекаленко)

Виклад матеріалу: Зовнішня політика — сукупність відносин держави з іншими державами світу та міжнародними організаціями. Найважливіший засіб ведення **зовнішньої політики** — дипломатія. Відносини між державами становлять своєрідну сукупність або систему. Система міждержавних відносин — це те середовище, де формується і зростає їхня взаємозалежність, реалізуються зовнішньополітичні дії. Взаємозалежність держав формує систему рівноваги сил і союзів. Система міжнародних відносин перебуває в постійному процесі розвитку, що виявляється в зіткненні інтересів суб'єктів міжнародного права.

Весь наш світ можна поділити на три групи країн, а саме:

- Індустріально розвинені країни;
- Країни, як розвиваються;
- Країни з перехідною економікою.

Найбільш розвинені країни створили свого роду альянс, який був названий «Великою Вісімкою», до цього альянсу входили такі індустріальні гіганти, як: США, Японія, Велика Британія, Франція, Італія, Німеччина, Канада та Росія. Так було донедавна, а саме до анексії Криму Росією, після чого вона була виключена з «Великої Вісімки», і сама Вісімка стала Семіркою. Після чого на Росію було накладено цілий ряд санкцій. Україна як суб'єкт міжнародних відносин зарекомендувала себе як миролюбна, без'ядерна, позаблокова держава з чіткими зовнішньополітичними орієнтирами на зміцнення міжнародної безпеки, інтеграцію до міжнародних організаційних структур. Ну тепер, розглянемо міжнародні відносини та співпрацю кожної з країн «Великої Сімки» з нашою Україною.

Німеччина одна з найбільших партнерів України, яка є основним промислом та фінансовим гігантом на території Європи. Німеччина перша хто визнав Незалежність

України, і найшвидше наладила дипломатичні відносини.

Німецькі політики так званої "нової хвилі», вважають Австрію, Чехію, Хорватію, Словенію, а також Україну та Росію сферою впливу Німеччини. Важливу роль вони відводять саме нашій Україні, беручи до уваги її економічний потенціал і зростаючу зовнішньополітичну роль як однієї з великих держав Європи. Підтримка Німеччини - означає для України готовність Європи співпрацювати з нею як з надійним партнером, і в майбутньому повноправним членом Європейського Союзу.

А тепер ми поговоримо мовою цифр про стосунки України з Німеччиною у 2016-2017рр. У 2016 році торгівля між даними країнами зросла на 6,1% порівняно з 2015 роком і досягла більше ніж 6,5 млрд. дол. США. Експорт товарів і послуг за цей рік зріс на 6,9% до 1,9 млрд. дол. США, імпорт – на 3,0% до близько 4,6 млрд. дол. США, як наслідок, це позитивно впливає на наше економічне становище. Але все ж є і негативні сторони, а саме сальдо двосторонньої торгівлі товарами зберігає від'ємне значення і склало майже 2,9 млрд. дол. США, а також майже вдвічі скоротилися поставки зернових культур. [3]

Уряд Німеччини розробив План дій щодо підтримки України. Після доручення Меркель вісім державних секретарів міністерств та відомств відвідали Україну, щоб знайти точки дотику у співпраці на міжміністерському рівні. У МЗС Німеччини була створена робоча група з питань України, яка налічує вісім осіб. Разом з тим у Німеччині неоднозначно реагують на ідею "нового плану Маршалла" (чи то плану Меркель) для України. У найближчий час має вестися освітня реформа, за якою українці зможуть навчатися у німецьких університетах. А також підготовка та перепідготовка кадрів. Справді, в Україні та Німеччині є хороші перспективи двостороннього розвитку, адже це найближчий сусід та надійний партнер на шляху до Європи.

Великобританія на ряду з Німеччиною одною з перших визнала Україну Незалежною, а дипломатичні відносини було встановлено 10 січня 1992 р. Для України об'єднане Королівство - важливий стратегічний партнер. Як член "великої сімки", Ради Безпеки ООН, вона є авторитетною державою, що має великий досвід міжнародного спілкування, професійну армію, кваліфікований дипломатичний персонал. Англія - визнаний лідер у банківських, фінансових, страхових сферах, світовій торгівлі, в неї унікальний досвід приватизації в промисловості, модернізації важкого машинобудування. Великобританія надає великого значення поширенню ЄС на Схід. Україна стала першою державою колишнього Радянського Союзу, що підписала з ЄС Угоду про партнерство та співробітництво. Великобританія стала країною, що ратифікувала цей договір.

Великобританія експортує в Україну енергетичні генератори, виробниче обладнання, електронні пристрої, косметику, хімічні матеріали, продукти. В експорті з України переважають метали, текстиль, олійні культури, телекомунікаційне обладнання, цукор, кондитерські вироби, деякі види обладнання. Також промисловці Великої Британії цікавляться досягненням наших спеціалістів в галузях матеріалознавства, синтезу штучних алмазів, електрозварювання та електроніки.

За даними посольства України у Великобританії, торгівля економічні відносини між країнами суттєво скоротилися. У 2016 р. порівняно з 2015 р. обсяг двосторонньої торгівлі товарами між Україною та Великобританією скоротився на 3 % і склав \$700 млн. Експорт товарів з України до Великобританії зменшився на 14 % та становив \$235 млн. Імпорт товарів з Великобританії до України скоротився на 5 % і склав \$465 млн. Сальдо двосторонньої торгівлі товарами негативне – \$230 млн. [4]

На сьогодні Сполучене Королівство залишається послідовним прихильником європейського курсу нашої держави, всебічно підтримуючи Україну у боротьбі з російською агресією.

Сполучені Штати Америки з моменту відновлення незалежності України надає практичне сприяння її утвердженню як сучасної демократичної та економічно - розвиненої європейської держави.

США є найбільшим постачальником технічної допомоги Україні, зокрема з питань

ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Її обсяги, починаючи з 1992 р., склали понад 3 млрд. дол. США, що перевищує сумарні показники інших країн-донорів за цей період. Важливим фактором, який сприяє повній реалізації потенціалу співпраці України і США, залишається присутність на території Сполучених Штатів величезної української громади (діаспори) - понад 900 тис. американців українського походження, в деяких американських україномовних виданнях йдеться, аж про 2 млн українців. Події на Майдані і все що відбувалось після них, привернули величезну увагу з боку Конгресу США. Під час подій на Майдані конгресмени та сенатори засудили силовий розгін демонстрантів, підтримали прагнення українців увійти до Європейської спільноти. Окупація Криму та російська агресія мобілізували Конгрес, який продемонстрував надзвичайну єдність у підтримці нашої держави. З лютого 2014 р. Україну відвідала неймовірна кількість делегацій. Десятки конгресменів та сенаторів побували в Україні, і на власні очі побачили виклики, перед якими постала Україна, та зрозуміли, як Сполучені Штати зможуть допомогти українському народу. Урядом США Україні надано торговельні пільги в рамках Генералізованої системи преференцій США, скасовано поправку Джексона-Веніка стосовно України, визнано ринковий статус української економіки та проголошено намір сприяти вступу нашої держави до низки міжнародних організацій, зокрема щодо набуття Україною членства в СОТ.

За даними Державної служби статистики України, в січні – серпні 2017 року загальний товарообіг між Україною та США склав 2,252,7 млн. дол. США. Обсяг експортних поставок товарів з України до США склав 552,3 млн. дол. (порівняно з аналогічним періодом минулого року відбулось зростання на 199,8%). Імпорт товарів з США склав 1,700,4 млн. дол. (зростання 147,8%).[5]

Також діє спеціальна програма SABIT проводить бізнес стажування держслужбовців, менеджерів середньої та вищої ланки, вчених та інженерів у американських компаніях і недержавних організаціях.

Взаємодія України з лідером світової торгівлі дасть змогу країні поліпшити позиції у системі світового господарства, забезпечити стійкий економічний розвиток, підвищити рівень національної конкурентоспроможності, зайняти місце у світовому політичному і культурному просторі, досягти високих соціальних стандартів.

Французька Республіка і Україна, як дві великі європейські держави спроможні налагодити двостороннє взаємовигідне співробітництво та співпрацю на світовому рівні. Головний напрям діяльності Парижа — це європейський. Франція послідовно виступає за створення сильного західноєвропейського полюсу сили на противагу американському і японському, а також сприяє розвитку ОБСЄ, що вважається запорукою безпеки на європейському континенті. Також слід зазначити, що Франція розглядає ядерну зброю як один із основних засобів утвердження країни на міжнародній арені.

Стосовно відносин з Францією ми можемо сказати, що є певні труднощі. Основною проблемою українсько-французьких відносин є низький рівень співпраці, а також дисбаланс двосторонньої торгівлі. Наша держава прагне співпрацювати з Парижем у таких галузях як аерокосмічній та агротехнічній, ядерній енергетиці, електронному обладнанні та приладобудуванню. Це саме ті галузі у яких Франція займає провідні позиції за рівнем розвитку.

Економічне співробітництво між Україною та Францією здійснюється в рамках роботи двосторонньої міжурядової економічної комісії (МЕК), а також галузевих робочих груп (з питань транспорту, з питань сільського господарства, та з питань довкілля). Торговельно-економічне співробітництво: За результатами 2016 року загальний товарообіг між Україною та Францією становив 1523,9 млн. дол. США, що на 32,9% більше порівняно з відповідним показником 2015 року. Експорт вітчизняних товарів та послуг зменшився на 0,4%, а імпорт французьких збільшився на 52,3%. Зовнішньоторговельне сальдо торгівлі є негативним для України та становить –680,5 млн. дол. США. [6]

Між країнами є тісні зв'язки у сфері культурно-гуманітарного співробітництва. Протягом 2016 року Францією було виділено Україні близько 400 тис. євро гуманітарної

допомоги. При цьому на 150 тис. євро було виділено медичне обладнання для потреб Інституту травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України, до лікарень різних регіонів України медичного та хірургічного обладнання, устаткування та медикаментів загальною вагою понад 180 тон вартістю орієнтовно 350 тис. євро.

Канада та Україна мають тісні двосторонні стосунки. Історичні узи дружби, виплекані поколіннями українських іммігрантів до Канади ще декілька століть тому. Країни співпрацюють у низці міжнародних організацій, зокрема Організації об'єднаних націй (ООН), Організації безпеки та співробітництва у Європі (ОБСЄ) і Міжнародній організації франкофонії. Канада підтримує особливе партнерство між Україною і НАТО, організовуючи мовні курси, навчальні програми з питань лідерства та миротворчих операцій для українського військового та цивільного персоналу. Наша країна є третім за величиною учасником канадської Програми військової підготовки та співробітництва, а є однією з 20 країн, де зосереджені програми КАМР (Канадська Агенція Міжнародного Розвитку)

За даними Державного комітету статистики України за підсумками 2016 року обсяг двосторонньої торгівлі між Україною та Канадою збільшився, за рахунок імпорту з Канади до України, на 4% і склав 246млн.дол. Експорт товарів з України скоротився на 4% та становив 28 млн. 890 тис. Дол. Імпорт товарів зріс на 5% і склав 217 млн. дол. Сальдо двосторонньої торгівлі товарами для України негативне – 188 млн. 404 тис. дол. [7]

Варто згадати, що 1 серпня 2017 у дію ввійшла угода про зону вільної торгівлі між Канадою і Україною, як результат канадський уряд скасував мито на 99,9% українського імпорту.

Італія для багатьох – країна мрій, оповита легендами та романтикою, а для нашої держави це важливий партнер. Італійська Республіка є одним із найактивніших партнерів України в зовнішньоекономічних зв'язках та входить до першої п'ятірки за обсягами товарообороту, посідає третє місце серед основних партнерів України за наданими послугами. Розвитку економічних відносин між країнами сприяють міжнародні торговельні організації, такі як Торгово-промислова палата Італії в Україні. Метою організації є підтримка процесу інтернаціоналізації українських та італійських підприємств. Італійські бізнесмени виступили з пропозиціями щодо інвестування української банківської і фінансової сфери, а також агропромислового комплексу. Тривалою негативною тенденцією у співробітництві України з Італією є перевага в українському експорті сировини, а в імпорті — промислової продукції.

Україна у 2015 році експортувала до Італії товарів майже на \$2 млрд, що перевищило наш сумарний експорт до Франції, Австрії, Бельгії, Великої Британії та Португалії разом узятих. У 2015 році загальний обсяг взаємної торгівлі між становив 3,1 млрд. дол. США. При цьому експорт зменшився на 19% та склав 2,1 млрд. дол. США, імпорт скоротився на 35% і склав 1,0 млрд. дол. США. Позитивне для України сальдо склало 1,1 млрд. дол. США. [8]

В майбутньому Україна хоче співпрацювати з Італією у таких сферах як сільське господарство, енергетики і в свою чергу теми енергоефективності, а також аеропромисловості. Поеднуючи італійські досвід та знання з українськими ресурсами й потенціалом, вже за декілька років можна вивести українсько-італійське торговельно-економічне співробітництво на принципово новий рівень.

Японія та Україна певною мірою мають унікальні взаємовідносини. Незважаючи на те, що відстань між Києвом і Токіо становить близько 8200 км по прямій, ми маємо усі підстави назвати відносини між Україною і Японією дружніми і надзвичайно перспективними. Як на диво між країнами цілком відсутні проблеми та суперечності, а також є ідентичні підходи до розв'язання міжнародних питань. Хоч і країни цілком різні у всіх сферах, але у політиці дуже схожі, “як брат і сестра”. Однак відносини між обома країнами перебувають у зародковому стані. Японія не інвестує в українську економіку, а її підприємства практично не представлені на українському ринку. Україна, зі свого боку, не створює умови для належного інвестування, що гальмує розвитком двосторонніх відносин.

Культурно-наукові зв'язки між обома країнами перебувають на рівні ознайомчих виставок, короткотермінових стажувань, мовних курсів для початківців. Також порівняно з європейськими країнами, японці майже не відвідують Україну. Все ж таки є позитивні аспекти, а саме чільне місце в українсько-японських відносинах посідає співробітництво в культурно-гуманітарній галузі, а також сфері захисту навколишнього середовища, зокрема у проектах, котрі здійснюються під егідою Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату.

Стосовно впливу на економічне становище, протягом 2016 р. український експорт товарів до Японії демонстрував падіння на 30% відповідно до аналогічного періоду минулого року і становив 122,4 млн. дол. США. Імпорт товарів з Японії демонстрував вперше зростання на 25% і становив 387,6 млн. дол. США. Експорт послуг до Японії склав 4,9 млн. дол. США. Імпорт послуг з Японії - 3 млн. дол. США. [9]

Офіційний візит Президента України П. Порошенка до Японії став важливим етапом на шляху подальшого розвитку дружніх відносин і взаємовигідної українсько-японської співпраці в політичній, економічній, безпековій, культурній і гуманітарній сферах.

Проаналізувавши дані які в нас є, можна зрозуміти що Україна цілком залежна від розвинутих країн. Вони здійснюють вплив не лише в економічній сфері через міжнародну торгівлю, але також в політичній і соціальній. Варто зауважити що я ряд країн-сусідів, які залежать від нашої держави. Це Польща, Росія, Білорусь, Молдова, Румунія та Грузія. Але вплив даних країн не значний.

Зараз існує безліч припущень як зміниться світ через 5, 10 або ж 15 років. Стосовно України і її зовнішньої політики очікуються лише позитивні зміни. Україна буде повноцінним членом Європейського союзу, а конфлікт на сході держави поступово влягодиться. За підтримки розвинених країн буде розвиватися малий і середній бізнес, а також сфера послуг. Незважаючи на повільні темпи виконання реформ та погіршення соціально-економічного становища України, Захід (США та ЄС) продовжуватимуть підтримувати нову владу, яка прийшла під гаслами європейського майбутнього України. Українські підприємства, розуміючи необхідність пошуку нових ринків збуту та переорієнтації, почнуть освоювати ринок ЄС. Цей процес супроводжується підвищеною конкуренцією, так як українським виробникам потрібно буде здобути довіру європейського споживача до своїх продуктів. В той же час європейські компанії посилили свою присутність та активність на українському ринку, що змусити місцеві підприємства та компанії відчутти справжню високу конкуренцію.

Висновки: за останні роки Україна почала брати активну участь у міжнародній політиці. Найбільша увага приділена розвиненим країнам світу, адже саме вони можуть допомогти у подоланні труднощів, що є у нас. Кожна з держав дає певний внесок у розвиток нашої Батьківщини, найбільший внесок ми отримуємо від країн “Великої сімки”, а саме інвестиції у бізнес, гуманітарна допомога, та підтримка у війні з Росією. Протягом 2016-2017 р., досягнувши певних успіхів у захисті та просуванні у світі інтересів України, ми продемонстрували водночас низку недоліків та невирішених проблем. Розвиток та продовження співпраці між країнами має принести позитивні наслідки.

Список використаної літератури:

1. *Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк; за заг. ред. Л. Д. Чекаленко. — К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. — 464 с.*
2. *Політологія - навчальний посібник, С. Д. Гелей, С. М. Рутар — 5-те вид., перероб.- К.: Т-во “Знання”, КОО, 2004. - 645 с.*
3. *Україна в Європі: пошуки спільного майбутнього / За редакцією доктора історичних наук, професора А. І. Кудряченка. — К.: Фенікс, 2009. — 544 С.*
4. *Посольство України у Федеративній Республіці Німеччина / Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Німеччиною / <http://germany.mfa.gov.ua/ua/ukraine-de/trade>*

5. Посольство України у Великій Британії / Торговельно-економічне співробітництво між Україною і Великою Британією / <http://uk.mfa.gov.ua/ua/ukraine-uk/trade>
6. Посольство України у Сполучених Штатах Америки / Торгівля між Україною та США / <http://usa.mfa.gov.ua/ua/ukraine-us/trade>
7. Посольство України у Французькій Республіці / Двостороннє торговельно-економічне співробітництво між Україною та Францією / <http://france.mfa.gov.ua/ua/ukraine-france/trade>
8. Посольство України у Канаді / Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Канадою / <http://canada.mfa.gov.ua/ua/ukraine-ca/trade>
9. Посольство України у Італійській Республіці / Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Італією / <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/trade>
10. Посольство України у Японії / Торговельно-економічне співробітництво / <http://japan.mfa.gov.ua/ua/ukraine-japan/trade>
11. Government of Canada / Канада і Україна / <http://japan.mfa.gov.ua/ua/ukraine-japan/trade>
12. Гончарук-Чолач, Т. Сучасні парадигми державного управління: теоретико-філософське осмислення / Тетяна Гончарук-Чолач // Психологія і суспільство. – 2010. – № 4. – С. 72-81.
13. Гурик, М. І. Українська політична еліта: історичний огляд і перспективи розвитку // Інтелігенція і влада. – Одеса : Астропринт, 2006. – С. 67-73.
14. Гончарук, Т. В. Філософські проблеми державного управління [Текст] : навч. посіб. / Т. В. Гончарук, М. І. Гурик, М. Л. Шумка ; відп. за вип. Т. В. Гончарук. – Тернопіль : Економічна думка, 2015. – 216 с.